

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

17. An si præ hominum multitudine Ecclesiam ingredi non potest, sufficiat
foris orationem infundere ad lucrandum Indulgentiam? Et an hujusmodi
concessione adjunctum etiam cœmeterium nomine Ecclesiæ ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](#)

Verum quod penitentia sit haec, aut illa, vel sit maior, aut minor, pender ex Confessarij arbitrio, vt certum est, & habetur in iure, ac proinde praeceptum, quo determinata penitentia iniungitur; Ecclesiasticum & humanum est, ergo Pontifex potest illud abrogare, prout enim quando concedit Indulgentias commutando penitentias Confessarij in ilitud pium opus, quo quis disponit ad Indulgentiam consequendam, & suppondo ex thefauro id satisfactionis, quod deest.

3. Unde patet resonio ad primum argumentum, quod pro sua sententia adducebat Valentia. Ad secundum argumentum de absurdo respondeo cum Granato obispira, quod si semper inueniri posset Indulgentia omnino plenaria, aut quæ ab iniunctis penitentibus absoluere, semper posset homo liberari ab obligatio ne implendi penitentiam à Confessario impositam. Nec id absurdum est. Sed ab Ecclesia concessum, nec tenetur homo exequi semper id, quo reddatur certum de remissione, sat enim est si probabiliter id non persuaderet, sicut sibi persuadere potest se consequere Indulgentiam, & ideo ad penitentias à Confessario iniunctas non amplius teneri, est tamen optimum consilium eas etiam implere, & tenentur si sunt praetermissive.

RESOL. XVII.

de p. bonum multitudine Ecclesiam ingredi non possit sufficiat foris orationem infundere, ad lucrandum Indulgentiam?

Ei in hancmodi concessione adiunctum etiam Cemeteriorum nomine Ecclesiae comprehendatur? Ex p. 5. tr. 12. Resol. 9.

4. Respondeo affirmatiue cum Layman l. 5. tr. 7. *Resol. num. 9. & alii, quia moraliter rem assertando in tali casu tales Ecclesiam visitant, quando penitentia exhibent suam, quatenus possunt. Et nota in studiis concessione etiam adiunctum cemeteriorum nomine Ecclesiae comprehendendi, quia in favorabilibus verbis late sunt interpretanda. Vide etiam Ioannem Prepositum in 3. part. D. Thom. q. 14. de Indulg. dub. 10. & 3. & Philippum de la Cruz in thes. Eccles. tract. 1. q. 9. num. 4. Ludouicum de la Cruz in Bull. Cruciate & dyp. cap. 8. dub. 23. n. 5. & alios penes ipsum cum aliis, quos ego ipse citavi in 1. part. tr. 11. resol. 103.*

RESOL. XVIII.

Nisi intentio habitualis ad lucrandas Indulgentias? Quod est querere, an satis sit ad lucrandum Indulgentia opera iniuncta præstare, etiam si quis ignorat Indulgentiam facientibus illa opera concessam esse? Ex p. 5. tract. 12. Resol. 6.

5. Negatiue responderet Leo de Lubilao p. 2. n. 135. Corduba de Indulg. q. 2. & Vegha in summ. tom. 1. cap. 7. cas. 2. & alii; quia non videtur esse talis intentio Papæ, & sicut ad mercenaria habitualis intentione non videtur sufficere, ita neque ad lucrandum Indulgentiam.

plenaria consequendam fore à fidelibus, qui tali die Ecclesiam p. e. visitauerint, id totum autem fit, eti quia actualē intentionem non habeat Indulgentias lucrandi, ergo, &c. Et ita hanc sententiam tenet etiam Villalobos, in summ. tom. 1. tract. 26. difficult. 3. n. 9. vbi loquitur. [Y digomas, que aunque no tuviéssen intencion de ganarla, quando entra en la Iglesia, parece que basta ria que despues del acto, sabiendo que auia Indulgen cia, lo ratificasse en orden a esse fin.] Sic ille.

RESOL. XIX.

An existens in gratia, si ad tria signa Campana post solis occasum recitet Ave Maria, cum vers. Angelus Domini, &c. & Verbum caro factum est, lucetur Indulgentiam concedi solitam; ignorans tamen tunc tam Indulgentiam concedi; quod est querere, an lucratratus Indulgentiam debeat habere intentionem actualē, vel virtualem eam lucrandi, quando facit opera iniuncta pro illa lucranda?

Idem dicendum est, si in aliqua Ecclesia est una Indulgentia concessa intranti illam, & ibi certis vicibus dicenti Pater noster, & Ave Maria, vel quid simile, se aliquis existens in gratia intravit Ecclesiam, recitans Orationes iniunctas, sed ignorans ibi tam Indulgentiam illo de concedi, an hoc non obstante, lucratratur supra dictam Indulgentiam? Ex part. 4. tractatu 4. & Misc. Resol. 24.

5. 1. Suppono tanquam certum Adrianum I V. ta- lem Indulgentiam concessisse non solum pro Ref. not. seq. Regularibus, sed etiam pro omnibus Christi fidelibus, prope sic, à vt inter alios docet Hieronymus Rodriq. in compend. verit. Itaque. quæ. Regular. refol. 77. n. 51. iuncto num. 17. Difficultas veto est, an sacerdotes illam lucentur, qui existentes in gratia recitant dictas Ave Maria, modo quo supra, difficile, in nefcientes tamen in tali recitatione gaudere indulgentia? & videtur negatiue respondendum, ex doctrina hanc, & lege Egydiij de Trullench in Bull. Cruciate l. 1. §. 6. dub. 2. doct. Ref. n. 1. Emmanuelis Rodriquie in eadem Bulla §. 8. n. 9. & not. seq. aliorum assertorum, quod lucratratus indulgentiam debet habere intentionem actualē, vel virtualem eam lucrandi, quando facit opera iniuncta pro illa lucranda. Sed in nostro casu recitans supradictas Ave Maria, non habet intentionem neque actualē, neque virtualem, quia nescit in tali recitatione concedi Indulgentiam plenariam; ergo necessariò sequitur illum non lucrari.

2. His tamen non obstantibus affirmatiuum sententiam docet Laurentius Portel in addit. ad dubia Regula, ver. Indulg. num. 7. quia unumquodque opus nostrum factum in gratia maximè peccatum, ultra portionem gratiae, quam meretur, meretur etiam certam satisfactionem pro pena debita in Purgatorio, vt Theologi facentur: at tale opus meritorium meretur hanc certam portionem satisfactionis pro peccatis, etiam si operans meritorie, neque actu neque virtuiter intendat talem satisfactionem quando actu operatur, immo multi & ferè omnes sacerdotes id ignorant. Ergo cum Indulgentia supplet nostra opera satisfactionia circa easdem penas Purgatorij, habet atque tandem conditionem, vt scilicet opus iniunctum & factum pro Indulgentia acquirat portionem illam satisfactionis, etiam si is qui facit tale opus iniunctum nihil cogiter, neque sciat, neque intendat de tali Indulgentia. Et confirmatur, quia subrogatum habet naturam, quam habet illud, pro quo subrogatur; ergo si opus meritorium factum in gratia, meretur portionem satisfactionis absque eo, quod operans illud intendat, & cogiter, vel sciat, faciens opus iniunctum pro Indulgentia (quod opus sit loco operis meritorij,

Q. 4. vel